

Oefenen met werkwoorden

Hoe doe je dat? grammaticakaart

Oefenen met werkwoorden – hoe doe je dat?

Werkwoorden zijn onmisbaar in het Nederlands! Het is dus belangrijk om hier veel mee te oefenen. Bedenk altijd: de juiste betekenis van een werkwoord is belangrijker dan het gebruik van de juiste vervoeging! Begeleid je beginners? Focus dan vooral op het uitbreiden van de woordenschat en dus op de betekenis van werkwoorden die we vaak gebruiken.

Wat leer je wanneer?

Beginner	De betekenis van (belangrijke en makkelijke) werkwoorden Het werkwoord vervoegen in de tegenwoordige tijd (ik werk, ik eet)
(Half-) gevorderd	Het werkwoord vervoegen in de voltooid tijd (ik heb gewerkt, ik heb gegeten) Het scheidbare werkwoord in de tegenwoordige tijd (ik ruim op, ik maak schoon)
Gevorderd	De werkwoord vervoegen in de verleden tijd (ik werkte, ik ging, ik at) Het reflexieve werkwoord (ik voel me, ik verveel me)

Materiaal

Werkwoordkaartjes

Om te oefenen met werkwoorden, kun je de werkwoordenkaartjes van Taal Doet Meer gebruiken. Dit zijn werkbladen met ongeveer 100 veelgebruikte werkwoorden. Download de werkwoordkaartjes **hier** en print ze dubbelzijdig. Op de ene kant staat een werkwoord geschreven en op de andere kant staat een pictogram. Knip de kaartjes los. Je kunt de kaartjes lamineren om ze vaker te gebruiken.

Aan de slag met beginners

Nieuwe werkwoorden leren

Kies maximaal 10 kaartjes per bijeenkomst. Laat een kaartje met een pictogram zien en zeg welk werkwoord erbij hoort. Beeld evt. het werkwoord zelf ook uit. Laat de deelnemers het werkwoord nazeggen of nadoen. Zo onthouden ze het beter! Herhaal de volgende bijeenkomst altijd de woorden van de vorige keer. Bijvoorbeeld met de volgende werkvorm:

Welk werkwoord zie je?

Kies een werkwoordkaartje. Beeld het werkwoord uit en laat de deelnemers het werkwoord benoemen. Deelnemers kunnen ook om de beurt een plaatje uitbeelden. Wie het goed raadt, mag het kaartje houden. Wie raadt het meest?

Deelnemers kunnen ook samen oefenen. Bekijk het plaatje. Ken je het werkwoord? Draai het kaartje om. Goed? Dan mag je het kaartje houden. Wie verdient de meeste kaartjes?

Lezen en puzzelen

Heb je 2 sets kaartjes geprint en deelnemers die kunnen lezen? Dan kun je per set 1 kaartje met het pictogram naar boven leggen en één kaartje met het werkwoord naar boven. Laat deelnemers de juiste combinaties maken.

De goede vorm voor beginners: Ik eet, ik werk, ik slaap

Hoe snel je oefent met vervoegen is afhankelijk van de leerervaring van je deelnemer(s). Niet veel schoolervaring? Begin dan eerst allen met de 'ik-vorm' en de 'wij-vorm'. Breid dan langzaam verder uit met andere personen.

De deelnemer kiest een werkwoordkaartje. Vraag aan: Wat doe je? De deelnemer maakt een zin met **ik**: Ik maak soep./ Ik eet brood./ Ik drink koffie met suiker. Als dit goed gaat, kun je dit ook doen met de vraag: Wat doen **we**? Of: Wat doet **hij**? Gaat dit goed? Dan kun je alle vormen door elkaar oefenen.

Werkwoorden dobbelen

Schrijf op het bord:

1 = ik
2 = jij
3 = hij
4 = wij
5 = jullie
6 = de mensen

Geef elke deelnemer 3 kaartjes. De deelnemer gooit met de dobbelsteen en maakt een zin met het werkwoord in de juiste vorm. Na 3 rondjes geeft iedereen zijn kaartjes door aan degene naast zich.

Voorbeeld:

Gooi je 3? Maak een zin met **hij**. *Hij eet een appel.*

Aan de slag met (half) gevorderden

Als je deelnemers bekend zijn met een flink aantal werkwoorden, kun je oefenen met de voltooide tijd. Je kunt hiervoor dezelfde werkvormen en dezelfde kaartjes gebruiken als voor beginners.

Eerst aanbieden, dan oefenen

Kies maximaal 10 kaartjes per bijeenkomst. Noem bij elk kaartje de voltooide tijd. Maak een korte zin en laat de deelnemers deze zin herhalen. Gebruik zinnen over alledaagse activiteiten: *Ik heb koffie gedronken. Ik heb gister in het park gewandeld. Ik heb boodschappen gedaan.*

Wat heb je gister gedaan?

Om de voltooide tijd te oefenen kun je regelmatig vragen wat deelnemers gister/vanochtend/in het weekend/in de vakantie hebben gedaan.

Zinnen maken en veranderen

Geef alle deelnemers 3 werkwoordkaartjes en laat ze 3 zinnen opschrijven in de tegenwoordige tijd. Dan geven ze hun blaadje door. Een andere deelnemer schrijft de zinnen over, maar in de voltooide tijd. Als deelnemers niet kunnen schrijven, kun je dit ook mondeling doen, zin voor zin.

Aan de slag met gevorderden

Scheidbare werkwoorden

Wil je oefenen met scheidbare werkwoorden? Download dan de werkwoordkaartjes met scheidbare werkwoorden. Die vind je **hier**. Leg kort uit dat het werkwoord bestaat uit 2 delen. In een zin wordt het werkwoord gesplitst. Het werkwoord komt gewoon op de tweede plaats in de zin. Het 'losse stukje' (voorzetsel) verschuift naar het eind van de zin. Laat deelnemers oefenen met zinnen maken in de tegenwoordige tijd: *Ik ruim mijn kamer op. Ik maak mijn huis schoon.*

Als dit goed gaat, kun je ook oefenen met scheidbare werkwoorden in de voltooide tijd. Dan 'plakt' het werkwoord weer aan elkaar, maar met 'ge' ertussen.

Ik heb schoongemaakt. Ik heb opgeruimd.

Wederkerende werkwoorden

Begeleid je vergevorderde deelnemers? Dan kun je misschien oefenen met wederkerende werkwoorden. Ook hiervan kun je een setje kaartjes downloaden. Leg kort uit dat deze werkwoorden iets zeggen over jezelf. Er komt een extra woord in de zin: *Ik voel me niet lekker. Ik scheer me. Hij voelt zich niet goed.*